

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 1/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03	การลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา			

1.0 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

เพื่อให้พยาบาลผู้ป่วยในใช้เป็นแนวทางในการบริหารยาให้ผู้ป่วย
เป้าหมาย เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาอย่างถูกต้อง ปลอดภัยตามแผนการรักษา

2.0 นโยบาย

โรงพยาบาลชุมชนมีนโยบายในการพยาบาลผู้ป่วยใน ผู้ป่วยจะต้องได้รับการดูแลรักษาพยาบาล
จากทีมการพยาบาลที่มีทักษะและความรู้ความสามารถ โดยคำนึงถึง ความปลอดภัยในการบริหารยาให้กับผู้ป่วย

3.0 ขอบเขต

เริ่มตั้งแต่มีคำสั่งการรักษา โดยการใช้ยาจนกระทั่งผู้ป่วยได้รับยา และมีการเฝ้าระวังอย่างมีคุณภาพ

4.0 ความรับผิดชอบ

4.1 แพทย์ผู้รักษา

ตรวจประเมินและสั่งการรักษาผู้ป่วย

4.2 พยาบาลผู้ป่วยใน

ดำเนินการบริหารยาตามแผนการรักษาของแพทย์

5.0 คำจำกัดความ

5.1 พยาบาลผู้ป่วยใน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ ประจำตึกผู้ป่วยชาย,ตึกผู้ป่วยหญิง,ตึกผู้ป่วยเด็ก,
ตึกผู้ป่วยหนักและตึกผู้ป่วยศัลยกรรม

6.0 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ทีมการพยาบาล รับคำสั่งแพทย์โดยขีดเครื่องหมาย / ลงลายมือชื่อผู้รับคำสั่ง วัน/เดือน/ปี และระบุเวลา
ด้วยปากกาแดงใต้คำสั่งแพทย์
2. ทีมการพยาบาลเป็นผู้ตรวจสอบยาที่รับมาให้ถูกต้องตรงกับคำสั่งการรักษา ถ้าไม่ถูกต้องให้แจ้ง จนท.ห้องยา
เพื่อดำเนินการ
3. การบริหารยาในตึกผู้ป่วยใน ใช้หลัก 7R ดังนี้
 - 3.1 Right patient ให้ถูกคน
 - 3.2 Right Drug ให้ถูกชนิดยา
 - 3.3 Right Time ให้ถูกเวลา
 - 3.4 Right Dose ให้ถูกขนาดยา
 - 3.5 Right Route ให้ถูกช่องทางหรือวิธีบริหารยาที่เหมาะสม
 - 3.6 Right Technique ให้ถูกเทคนิคที่เหมาะสม
 - 3.7 Right Documentation เอกสารคำสั่งใช้ยาถูกต้อง
4. แนวทางปฏิบัติในการบริหารยา

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 2/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03	การลดความคาดเคลื่อนจากการให้ยา			

- 4.1 Order one day หรือยา stat ให้รับ Order โดย Incharge เมื่อผู้ปฏิบัติทำเสร็จแล้วให้ทำเครื่องหมาย (✓) ในใบ Order ที่แพทย์สั่ง พร้อมระบุเวลาที่ให้
- 4.2 Order Continuous ให้ Incharge ลอก Order ลงในใบบันทึกการให้ยา ไม่ต้องเขียนการดยารับประทาน ให้ระบุเฉพาะการดยาชนิด member ที่ stat ยาให้ลงใน order ที่แพทย์สั่ง
- 4.3 การแจกยารับประทานให้นำใบบันทึกการให้ยาไปด้วย และแจกยาให้ผู้ป่วยรับประทานต่อหน้า พร้อมทั้งลงนามทันที ในใบบันทึกการให้ยาตามเวลาที่ให้จริง
- 4.4 การเตรียมยาชนิด ให้นำใบบันทึกการให้ยาและการดยาตรวจสอบให้ถูกต้องตรงกัน และนำยาจาก ลีอศยาผู้ป่วย มาจัดเตรียม และนำไปด้วย เมื่อฉีดยาผู้ป่วยเสร็จแล้วให้ลงนามในใบบันทึกการให้ยาทันทีตามเวลาที่ให้จริง
- 4.5 การ Check ใบบันทึกการให้ยา ให้ Check กับ Order แพทย์
- 4.6 ก่อนการให้ยาผู้ป่วย ให้อธิบายเหตุผลผลการให้ยา เป็นยาอะไร ให้เวลาไหนบ้าง มีกำหนดเวลานานกี่วัน (ถ้ามี) การเฝ้าระวังอาการหรือผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น
- 4.7 High Alert Drug ให้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับยาที่มีความเสี่ยงสูง จากคณะกรรมการยาของโรงพยาบาลที่มีอยู่ทุกตึกผู้ป่วย ให้บันทึกผลของการให้ยาและอาการข้างเคียงที่พบในใบบันทึกทางการพยาบาล ทุกครั้ง
- 4.8 ในการให้ยาชนิด และยารับประทานจะต้องมีการ Double Check ก่อนให้ยาทุกครั้ง ทั้งนี้ การปฏิบัติงานควรอยู่ในรูปแบบของสหสาขาวิชาชีพ เช่น แพทย์ เภสัชกร พยาบาล

เรื่อง : มาตรฐานเกี่ยวกับยา High Alert drug

1. ใช้ยาตามคำสั่งแพทย์เท่านั้น
2. ทวนสอบ order ให้เข้าใจ
3. นำ order ไปรับยาที่ห้องยาผู้ป่วยใน (กรณีมี order นอกเวลาให้นำไปรับยาที่ห้องยาผู้ป่วยนอก)
4. ตรวจสอบยาที่ได้ ให้ถูกต้องตรงกับ order กรณีเป็นยาชนิด การเตรียมยาต้องดูขนาด, ความเข้มข้นของยาและควรมีการคำนวณยาโดยเภสัชกร
5. ตรวจสอบความถูกต้องโดยบุคลากร อย่างน้อย 2คน ในการหยิบยา ผสมยา คำนวณยาก่อนบริหารยาให้ผู้ป่วย เขียนลายมือชื่อกำกับใน Order ทั้ง 2 คนและบันทึกในใบบันทึกการให้ยา
6. ศึกษาข้อห้ามในการผสมกับยาชนิดต่างๆและการเกิด Drug interaction
7. High Alert drug บางตัวต้องให้ผ่าน Infusion pump เท่านั้น
8. ชักถามประวัติการแพ้ยาก่อนให้ทุกครั้ง
9. Record v/s ตามชนิดของยา พร้อมบันทึก S/E จากยาและอาการแสดงของผู้ป่วยขณะให้ยา
10. ลงบันทึกการให้ยาในแบบฟอร์มการให้ยา
11. จัดเตรียม Antidote ไว้ในตึก
12. High Alert drug บางตัวที่ไม่มีการสำรองในตึกควรส่งคืนห้องยาทันทีที่ไม่ได้ใช้
13. การจัดเก็บ High Alert drug ควรเป็นไปตามมาตรฐาน และเก็บให้ถูกต้องตามชนิดของยา
14. ติด Sticker ชี้บ่ง High Alert drug ในตำแหน่งที่เก็บ และติดขวดสารละลายที่ให้กับผู้ป่วยทุกครั้ง
15. ตรวจสอบวันหมดอายุของ High Alert drug ทั้งก่อนผสมและหลังผสม

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่ 03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 3/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03	การลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา			

16. ออกใบรายงานความเสี่ยงทุกครั้งที่เกิดความผิดพลาดเกี่ยวกับ High Alert drug

เรื่อง : การทำ Skin test

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

วิธีการเตรียมยา

1. ผสมตัวยาที่ต้องการทดสอบ 1 gm กับ Sterile water .ให้ได้ 10 ml.
2. ใช้ Syringe Insulin ดูดยาจากข้อ 1 มา 0.1 ml. หลังจากนั้นผสมเข้ากับ Sterile water 0.9 ml. (จะได้ยาที่ผสมแล้วเป็น 1 ml.โดยมีความเข้มข้น =1:100) โดยเตรียมไว้ 2 Syringe คือ Syringe 1 และ 2
3. ดันน้ำยาจาก Syringe 1. ออกให้เหลือ 0.1 ml. แล้วนำมาผสมเข้ากับ Sterile water 0.9 ml (จะได้ยาที่ผสมแล้วเป็น 1 ml. โดยมีความเข้มข้น =1 :1000)
4. เตรียม Syringe Sterile water 0.1 ml. ไว้ 1 Syringe

วิธีการทดสอบ

- ครั้งที่ 1**
1. ฉีดยาจาก Syringe 1.= 0.1 ml. ID ที่บริเวณท้องแขนด้าน ในข้างใดข้างหนึ่งใช้ปากกาขีดรอบขอบที่นูนขึ้น
 2. ฉีด Sterile water 0.1 ml. ID ที่บริเวณท้องแขนด้าน ในแขนอีกข้าง (เป็นตัวควบคุม)ใช้ปากกาขีดรอบขอบที่นูนขึ้น
 3. ทิ้งไว้ 30 นาทีอ่านผล
 - * ถ้าพบรอยแดงเกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล Positive ผู้ป่วยมีอาการแพ้ยาให้รายงานแพทย์เวรทราบ แจ้งเภสัชกรประเมินการแพ้ยา *
 - * ถ้าพบรอยแดงไม่เกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล **Negative** ให้ทดสอบต่อ *

- ครั้งที่ 2**
1. ฉีดยาจาก Syringe 2 = 0.1 ml. ID ที่บริเวณท้องแขนด้าน ในแขนข้างเดียวกับการทดสอบ น้ำยาครั้งที่ 1 ใช้ปากกาขีดรอบขอบที่นูนขึ้น เปรียบเทียบกับท้องแขนอีกด้านที่เป็นตัวควบคุม
 2. ทิ้งไว้ 30 นาทีอ่านผล
 - * ถ้าพบรอยแดงเกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล Positive ผู้ป่วยมีอาการแพ้ยาให้รายงานแพทย์เวรทราบ แจ้งเภสัชกรประเมินการแพ้ยา *
 - * ถ้าพบรอยแดงไม่เกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล Negative ฉีดยา ที่ทดสอบได้เลย *

เกณฑ์ชี้วัด

— อุบัติการณ์ ความผิดพลาดในการบริหารยา = 0 ครั้ง

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่ 03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 4/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03	การลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา			

เอกสารอ้างอิง

- คู่มือการพยาบาล (RE-IPD- 004)

7.0 เอกสารแนบ

- แบบประเมินสมรรถนะทีมการพยาบาล เรื่องการลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา

แบบประเมินสมรรถนะทีมการพยาบาล เรื่องการลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา

กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยใน กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน

คำจำกัดความ (Definition) การประเมินสมรรถนะ หมายถึง สมรรถนะของทีมการพยาบาลผู้ป่วยใน ในการลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา

รายการ	Knowledge	Attitude	Skill
การลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา			√

เกณฑ์การประเมิน

ปฏิบัติ = 1 คะแนน ไม่ปฏิบัติ = 0 คะแนน

พยาบาลผู้ป่วยในต้องปฏิบัติครบทุกข้อ คิดเป็น 100 % จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมิน

- ผ่านการประเมิน
- โอกาสพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

- ศึกษาข้อมูลและหาความรู้เพิ่มเติม
- ฝึกประสบการณ์กับผู้ชำนาญการ
- ประเมินซ้ำอีก 1 เดือน
- อื่นๆ.....

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 5/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03		การลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา		

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

(.....)

ผู้รับการประเมิน

ผู้ประเมิน

วัน/เดือน/ปีที่ประเมิน.....

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 6/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03		การลดความคาดเคลื่อนจากการให้ยา		

แบบประเมินสมรรถนะทีมพยาบาล เรื่องการลดความคาดเคลื่อนจากการให้ยา

ข้อรายการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
เรื่อง : การลดความคาดเคลื่อนจากการให้ยา ขั้นตอนการปฏิบัติงาน		
1. ทีมพยาบาล รับคำสั่งแพทย์โดยขีดเครื่องหมาย / ลงลายมือชื่อผู้รับคำสั่ง วัน/เดือน/ปี และระบุเวลา ด้วยปากกาแดงใต้คำสั่งแพทย์		
2. ทีมพยาบาลเป็นผู้ตรวจสอบยาที่รับมาให้ถูกต้องตรงกับคำสั่งการรักษา ถ้าไม่ถูกต้องให้แจ้ง จนท.ห้องยาเพื่อดำเนินการ
3. การบริหารยาในตึกผู้ป่วยใน ใช้หลัก 6R ดังนี้		
3.1 Right patient ให้ถูกคน
3.2 Right Drug ให้ถูกชนิดยา
3.3 Right Time ให้ถูกเวลา
3.4 Right Dose ให้ถูกขนาดยา
3.5 Right Route ให้ถูกช่องทางหรือวิธีบริหารยาที่เหมาะสม
3.6 Right Technique ให้ถูกเทคนิคที่เหมาะสม
3.7 Right Documentation เอกสารคำสั่งใช้ยาถูกต้อง
4. แนวทางปฏิบัติในการบริหารยา		
4.1 Order one day หรือยา stat ให้รับ Order โดย Incharge เมื่อผู้ปฏิบัติทำเสร็จแล้วให้ทำเครื่องหมาย (✓) ในใบ Order ที่แพทย์สั่ง พร้อมระบุเวลาที่ให้
4.2 Order Continuous ให้ Incharge ลอก Order ลงในใบบันทึกการให้ยา ไม่ต้องเขียนการดยารับประทาน ให้ระบุเฉพาะการดยาชนิด member ที่ stat ยาให้ลงเวลาใน order ที่แพทย์สั่ง
4.3 การแจกยารับประทานให้นำใบบันทึกการให้ยาไปด้วย และแจกยาให้ผู้ป่วยรับประทานต่อหน้า พร้อมทั้งลงนามทันที ในใบบันทึกการให้ยาตามเวลาที่ให้จริง
4.4การเตรียมยาชนิด ให้นำใบบันทึกการให้ยาและการดยาตรวจสอบให้ถูกต้องตรงกัน และนำยาจาก ลีอศยาผู้ป่วย มาจัดเตรียม และนำไปด้วย เมื่อฉีดยาผู้ป่วยเสร็จแล้วให้ลงนามในใบบันทึกการให้ยาทันทีตามเวลาที่ให้จริง
4.5 การ Check ใบบันทึกการให้ยา ให้ Check กับ Order แพทย์
4.6ก่อนการให้ยาผู้ป่วยให้อธิบายเหตุผลการให้ยา เป็นยาอะไร ให้เวลาไหนบ้าง มีกำหนดเวลานานกี่วัน (ถ้ามี) การเฝ้าระวังอาการหรือผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น
4.7 High Alert Drug ให้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับยาที่มีความเสี่ยงสูงจากคณะกรรมการยาของโรงพยาบาลที่มีอยู่ทุกตึกผู้ป่วย ให้บันทึกผลของการให้ยาและอาการข้างเคียงที่พบในใบบันทึกทางการพยาบาลทุกครั้ง

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 8/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03		การลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา		

แบบประเมินสมรรถนะที่มการพยาบาล เรื่องการลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา

ข้อรายการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
เรื่อง : การทำ Skin test ขั้นตอนการปฏิบัติงาน		
วิธีการเตรียมยา		
1. ผสมตัวยาคที่ต้องการทดสอบ 1 gm กับ Sterile water ให้ได้ 10 ml.
2. ใช้ Syringe Insulin ตูดยาจากข้อ 1 มา 0.1 ml. หลังจากนั้นผสมเข้ากับ Sterile water 0.9 ml. (จะได้ยาที่ผสมแล้วเป็น 1 ml. โดยมีความเข้มข้น =1:100) โดยเตรียมไว้ 2 Syringe คือ Syringe 1 และ 2
3. ดันน้ำยาจาก Syringe 1. ออกให้เหลือ 0.1 ml. แล้วนำมาผสมเข้ากับ Sterile water 0.9 ml (จะได้ยาที่ผสมแล้วเป็น 1 ml. โดยมีความเข้มข้น =1 :1000)
4. เตรียม Syringe Sterile water 0.1 ml. ไว้ 1 Syringe วิธีการทดสอบ
ครั้งที่ 1		
1. ฉีดยาจาก Syringe 1.= 0.1 ml. ID ที่บริเวณท้องแขนด้าน ในข้างใดข้างหนึ่งใช้ปากกาขีด รอบขอบที่นูนขึ้น
2. ฉีด Sterile water 0.1 ml. ID ที่บริเวณท้องแขนด้าน ในแขนอีกข้าง (เป็นตัวควบคุม)ใช้ ปากกาขีดรอบขอบที่นูนขึ้น
3. ทิ้งไว้ 30 นาทีอ่านผล		
* ถ้าพบรอยแดงเกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล Positive ผู้ป่วยมีอาการแพ้ยาให้รายงานแพทย์เวรทราบ แจ้งเภสัชกรประเมินการแพ้ยา *		
* ถ้าพบรอยแดงไม่เกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล Negative ให้ทดสอบต่อ *
ครั้งที่ 2		
1. ฉีดยาจาก Syringe 2 0.1 ml. ID ที่บริเวณท้องแขนด้าน ในแขนข้างเดียวกับการทดสอบ น้ำยาครั้งที่1ใช้ปากกาขีดรอบขอบที่นูนขึ้น เปรียบเทียบกับท้องแขนอีกด้านที่เป็นตัว ควบคุม
2. ทิ้งไว้ 30 นาทีอ่านผล		
* ถ้าพบรอยแดงเกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล Positive ผู้ป่วยมีอาการแพ้ยาให้รายงานแพทย์เวรทราบ แจ้งเภสัชกรประเมินการแพ้ยา *		
* ถ้าพบรอยแดงไม่เกินขอบปากกาที่ขีดไว้แสดงว่าผล Negative ฉีดยาที่ทดสอบได้เลย *

โรงพยาบาลชุมชน	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่03	วันที่ประกาศใช้ 05/01/64	หน้า 9/9	สำเนาที่ :
วิธีปฏิบัติที่: WI-IPD-03.03	การลดความคาดเคลื่อนจากการใช้ยา			

 ผู้จัดทำ..... หัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วยใน05/01/64..... วันที่
 ผู้อนุมัติ..... หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล05/01/64..... วันที่
สถานะเอกสาร.....เอกสารควบคุม.....		